

Upes oļa stāsts LASĪTTAKA

Please scroll down for English

Vēstuli Lasīttakai raksta ihtiologs, vides pētnieks,
viņš arī gids - Māris Olte.

Ieelpot ūdeni, izelpot. Ieelpot ūdeni vēlreiz, izelpot. Un tā visu dzīvi.

Lai to dabūtu gatavu, ir jākļūst par zivi. Un būt par zivi nav nekādas vainas.

Ja esi mazais - jābīstas, ka neapēd, ja lielais - jācer, ka izdosies kādu apēst. Bet ūdens ir daudz plašāks, nekā ārpus tā šķiet.

Ziemā, kad ārā sals, arī ūdens ir spirdzinošs. Ja salst ilgi, ūdens upē paliek mazāk nekā sausākajās vasaras dienās. Minimums sasniegts, tikai bez preses relīzes.

Visnejēdzīgākais ir pavasara ūdens. Tad civilizācija samaksā par visas ziemas spirtā ūdens sezonas vieglumu. "Kūsamo" ir skābs, negaršīgs, tad vēl arī sākas duļķes, tās knieš, kož žaunās, aizsit acis, un gudrākais ir palus pārļaut, nolienot prom no straumes: avotā vai dzidrākā pietekā.

Pavasari upē ir iedvesmas ūdens, pilns pirmo ziedu smaržām, visi pavasara izrautie robī upes zemūdens čūskas sānos saldeni atdod pazemes smaržu, visas ieslīdējušās pakrastes dveš pēc pārvērtībām!

Tad sākas puķūdens. Tas ir salkans. Vītolu un kārklū ziedi, kļavu ziedi, pumpuru vāki sveķainie - jautrītis vējš visu met ūdenī. Un tas kļūst par herbal tea - augu tēju.

Pēc vairošanās trakuma visvairāk ūdens garšo pavasarī: ap to pašu laiku tad visi dzīvie upē vairojas. Tikai pumpainie ne. Lašveidīgo nārsta garša nav tik saldena: tā ir izmisīgi sāja, draudīga un pievelkoša - jūtama vien vēl rudenī.

Vasarā ūdens silst. Par daudz silst. Līdz zāļu izaugšanai viss labi, bet, kad saule sabriedina aļģu puņķu mākoņus un vālus, atkal jāmeklē labāka vieta, kur sust, kur neizzust.

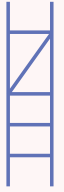
Karstajā vasaras svelmē ūdens garša jau vairs nav svarīga. Svarīgi ir nepazust knābī, zobos vai nebūtībā.

Pirmās salnas atdod cerību labajam. Labajam, spirdzinošajam ziemas ūdenim. Pēc salnām augi beidz negausīgi strēbt, un pēkšņi izrādās - ūdens upē var pietikt!

Rudens lapas - tā ir vienīgā sērga. Kā tu justos, ja straume sejā dienas laikā dzīvespriecīgi censtos ielipināt 246 jautri virpuļojošas lapas un lapiņas stundā?

Ar sveicieniem
Māris Olte

-

Nature of water LASĪTTAKA

The letter to “Lasīttaka” is written by ichthyologist, environmental researcher and guide Māris Olte.

Inhale water, exhale. Inhale water again - exhale. And thus, the entire life. To bring it off, one must become a fish. And to be a fish is not bad at all.

If you are the minuscule one - you must beware of being eaten, if the large one - you must hope to be able to eat someone. But the water is much wider than it appears from the outside. In winter, when the frost reigns outside, the water also is refreshing. If it freezes for a long time, the water in the river decreases more than on the driest summer days. Minimum reached, only without a press release.

The most ludicrous is the spring water. Then civilization pays for the ease of the whole winter-crisp water season. "Kūsamo" is sour, unpalatable, then the dregs come up, they prickle, making the gills itch, blurring eyes and the smartest thing is to pass the spring flood by slithering off the stream, into a spring or a clearer tributary.

In the spring, the river runs with inspiration water, brimming with scent of the first blossoms, all the notches dug out by the spring from the sides of the underwater snake, the river, sweetly give off the underground scent, all the slipped dips of the river-banks yearn for transformations!

Then begins the flower water. It's sickly sweet. Willow and osier flowers, maple blossoms, resinous bud sheaths - the rollicking wind casts everything into the water. And it becomes a “herbal tea”.

The water tastes of the breeding madness the most in the spring around the same time - then everyone alive in the river reproduces. Only the spotted don't. The taste of salmon spawning is not as sweetish - it is desperately wry, threatening and pulling, felt only in late autumn.

In summer, the water grows warm. Too much. Everything is fine until the grasses grow, but when the sun matures the snotty clouds and swarms of algae, once again a better place must be found for a snooze, not to turn loose...and conk.

In the sweltering summer heat, the taste of water is no longer important. It is important not to go down by way of beak, teeth or into the nothingness.

The first frosts restore the hope for good. For the good refreshing winter water. After the frosts, the plants cease gulping greedily and suddenly it turns out - there may be enough water in the river, after all!

Autumn leaves are the only disease. How would you feel if the stream was happily trying to paste 246 fun swirling leaves and folioles an hour onto your face?

With Greetings
Māris Olte

-